

"...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

İptal ve yürürlüğün durdurulması istemlerini içeren 14.6.2001 günlü dava dilekçesinin gerekçe bölümü aynen şöyledir:

"I. 4652 SAYILI KANUNUN MAHİYETİ

4652 Sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu Türk Polis Teşkilatının en yüksek öğretim kurumu olan Polis Akademisi ile bağlı fakülteleri, enstitüler ile polis meslek yüksek okullarındaki yüksek öğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirleyen bu okulların teşkilatlanmasını, görev ve sorumluluklarını, eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları ve öğrenciler ile ilgili esasları düzenleyen bir kanundur.

İşbu dava için öneminden dolayı belirtelim ki; Kanun'un;

1) 10. maddesi, Polis Meslek Yüksek Okullarının kuruluşu ve öğrenci kaynakları ile öğretim süresini,

2) 15. maddesi, Fakülte'nin, Güvenlik Bilimleri Fakültesi'nin öğrenci kaynağını, öğrencilerin istihkakları ile özlük işlemlerini, mecburi hizmet yükümlülüğü ve evlenme yasağını, Akademiye alınacak öğrencilerin nitelikleri ile giriş esas ve şartlarının yönetmelikle belirleneceğini,

3) 30. maddesi ise söz konusu yönetmeliğin Bakanlıkça (İçişleri Bakanlığı'nca) çıkarılacağını,

belirtmektedir.

Biz de hemen belirtelim ki 4652 sayılı Kanun'un 10. ve 15. maddelerin bir bölümü Anayasa'ya açıkça aykırıdır; bu bölümün iptali gerekir.

II. 4652 SAYILI KANUN'UN ANAYASA'YA AYKIRI HÜKÜMLERİ

4652 sayılı Kanun'un 10. ve 15. maddeleri;

- 10. maddesinin 2. fıkrasının,

- 15. maddesinin ise 1. fıkrasının,

"genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından" bölümü,

Anayasa'ya açıkça aykırıdır.

Konuyu daha açık ve somut hale getirmek için belirtelim ki;

4652 sayılı Kanun'un 10/2. ve 15/1. maddeleri aynen şöyledir:

"MADDE 10/2- Polis Meslek Yüksek Okullarına Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan Öğrenci Seçme Sınavını kazanan ve Bakanlıkça ihtiyaç duyulduğu kadar, genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından yapılacak özel yetenek sınavında başarılı olanlar alınır."

"MADDE 15/1- Fakültenin esas öğrenci kaynağı polis kolejidir. İhtiyaç halinde, genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından yönetmelikle belirtilecek şartları taşıyan öğrenciler de fakülteye alınabilirler."

Hemen ilk bakışta anlaşılacağı gibi her iki maddenin

"...genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından" bölümü,

Anayasa'nın; 2., 10., 70 ve 128/2. maddelerine aykırıdır.

A) DAVA KONUSU "BÖLÜM" ANAYASA'NIN 2. MADDESİNE AYKIRIDIR.

4652 sayılı Kanun'un 10/2. ve 15/1. maddelerinin dava konusu olan;

"genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından" bölümü, Anayasa'nın 2. maddesine üç bakımdan;

- Adalet,

- Laiklik,

- Hukuk Devleti,

ilkeleri bakımından aykırıdır.

a) Dava konusu ifadeler "adalet" ilkesine aykırıdır:

4652 sayılı Kanun'un 10/2. maddesine göre bir öğrencinin polis meslek yüksek okullarına girebilmesi için üç şart aranmaktadır. Bunlar:

1- Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan öğrenci seçme sınavını kazanmak,

2- Yapılacak özel yetenek sınavında başarılı olmak,

3- "Genel liseden veya erkek teknik öğretim veya kız teknik öğretim okulundan veya ticaret ve turizm öğretimine bağlı bir okuldan mezun olmak"

Bu 3. şarta göre, örneğin bir Anadolu lisesi mezunu veya bir Fen lisesi mezunu,

- Ne kadar üstün yetenekli olursa olsun,

- Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan öğrenci seçme sınavından ne kadar yüksek puan alırsa alsın,

Polis Meslek Yüksek Okullarına giremeyecektir. Çünkü o, bir Anadolu Lisesi veya Fen Lisesi mezunudur.

Halbuki Anadolu Liselerine yüzbinlerce öğrenci arasından ancak Devletin yaptığı sınavları başarabilen -üstün yetenekli- öğrenciler girebiliyor. Anadolu Lisesi öğrencilerinden de, ancak ve ancak, yine Devletin yaptığı daha zor bir sınavı kazanabilenler Fen lisesine geçebiliyor.

Bugün Türkiye'de Fen liseleriyle Anadolu Liseleri, genel liselerle karşılaştırılmaları dahi caiz olmayacak kadar ciddi eğitim kurumlarıdır. Ancak, ne var ki bu liselerden mezun olan öğrenciler Polis Meslek Yüksek Okullarına giremeyeceklerdir.

Bu üstün yetenekli ve yüksek başarıyı öğrenciler, 4652 sayılı Kanun'un 15/1. maddesinden dolayı, Güvenlik Bilimleri Fakültesi'ne de giremeyeceklerdir. Çünkü bunlar, genel lise, erkek teknik, kız teknik veya turizm ve ticaret lisesi mezunu değiller; çok daha kaliteli eğitim ve öğretim veren Fen Lisesi, Anadolu Lisesi, Süper Lise veya İmam-Hatip Lisesi mezunlardır.

Emniyet Teşkilatını başarılı gençlerin hizmetinden mahrum bırakmak, Türkiye için bir kötülüktür, bir haksızlıktır.

Ayrıca, böyle bir düzenleme hem Devletin varlık sebebini oluşturan "kamu yararı" (amaç) ilkesine hem de hukukun özünü, Devletin ise temelini teşkil eden "adalet" ilkesine aykırı düşer.

Zira "nispeten başarılı ve yetenekli" vatandaşlar için hizmete giriş kapısını açtığı halde "çok daha başarılı ve yetenekli" vatandaşlar için, hiçbir haklı gerekçeye dayanmadan, üstelik Devletin kurduğu okullarda, Devletin atadığı öğretmenler tarafından okutulmuş ve Devletin yaptığı sınavları başarmış olmalarına rağmen, hizmete giriş kapısını kapatan bir Devletin "adil" olduğu söylenemez.

b) Dava konusu ifadeler "laiklik" ilkesine aykırıdır:

Hem 10/2. maddenin hem de 15/1. maddenin dava konu bölümleri Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Genel Kurulu'nda "aynı fakat samimiyet ilkesinden uzak önergelerle" bugünkü şeklini almıştır.

Söz konusu önergeler görüşülürken bir kısım milletvekilleri tarafından;

"... bu düzenleme ile ayrımcılık yapıldığı, asıl amacın İmam-Hatip Lisesi mezunlarını dışlamak olduğu..."

iddia edilmiş, bu iddialar da Komisyon ve Hükümet sözcüleri tarafından reddedilmemiş; zımnen kabul edilmiştir.

Böyle bir "kabul" ve "düzenleme", hiç kuşkusuz, "laiklik" ilkesine aykırı düşer. Çünkü böyle bir "ayırım" ve "dışlamanın" tek sebebi, olsa olsa, İmam-Hatip Lisesi mezunlarının,

akranlarına göre biraz daha fazla "dini bilgi"ye sahip bulunmaları olabilir. Bunun dışındaki hiçbir gerekçe gerçekçi olamaz. Zira gerek Polis Meslek Yüksekokullarına gerekse Güvenlik Bilimleri Fakültesi'ne Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi sınavını kazanarak girecek olan öğrencilerin, "polislik mesleği" konusundaki bilgileri birbirinden farklı değildir. Başka bir deyişle gerek Polis Meslek Yüksekokullarına gerekse Güvenlik Bilimleri Fakültesi'ne girebilmek için hem Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nce yapılan sınavı kazanmak hem de özel uzmanlarca yapılacak olan özel yetenek sınavında başarılı olmak gerektiğine göre bu noktalarda adaylar arasında gerek Polis Meslek Yüksekokullarına gerekse Polis Akademisi'ne giriş bakımından bir "fark yok" demektir. Farklılık sadece İmam-Hatip Lisesi mezunlarının dini konularda diğer adaylara nispetle biraz daha fazla bilgiye sahip olmalarıdır.

Açıktır ki bir kısım vatandaşların sırf dini bilgilerinin fazlalığından dolayı, "dışlanmaları", "ayrımcılığa" tabi tutulmaları, Anayasa'nın 2. maddesine, laiklik ilkesine aykırı düşer.

Çünkü;

1) Anayasa'nın 2. maddesinin gerekçesinde de vurgulandığı gibi;

"Hiçbir zaman dinsizlik anlamına gelmeyen laiklik ise, her ferdin istediği inanca, mezhebe sahip olabilmesi, ibadetini yapabilmesi ve dini inançlarından dolayı diğer vatandaşlardan farklı bir muameleye tabi kılınmaması anlamına gelir."

2) Anayasa Mahkemesi'nin (T.21.6.1995, E. 1995/17, K. 1995/16 sayılı) kararında belirtildiği gibi;

"Laiklik, din düşmanlığı dinsizlik ya da dine karşı oluş değil, inanç özgürlüğüne saygıdan kaynaklanan (...) davranış biçimidir" (AMKD, S.31, C.2, s.546).

c) 4652 sayılı Kanun'un dava konusu "bölümü", "Hukuk Devleti" ilkesine aykırıdır.

Anayasa Mahkemesi'nin birçok kararında, örneğin işbu dava ile de çok yakın benzerliği bulunan 4454 sayılı "Basın Af Kanunu"nun "...basın yoluyla yahut sözlü veya görüntülü yayın araçlarıyla işlenmiş olup..." bölümünü iptal eden kararında belirtildiği gibi;

"Devletimiz... bir hukuk Devletidir. Kanunlarımızın, Anayasa'nın açık hükümlerinden önce hukukun bilinen ve bütün uygar memleketlerde kabul edilen prensiplerine uygun olması şarttır." (Any. Mah., T. 22.12.1964, E.1963/166, K.1964/76, A.M.K.D., Sayı: 2, s.291)

Daha açık bir ifadeyle;

"Anayasa'nın 2. maddesinde, Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılan hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, ANAYASA VE HUKUKUN ÜSTÜN KURALLARIyla kendini bağlı savan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı TEMEL HUKUK İLKELERİ ve Anayasa'nın bulunduğu bilincinde olan devlettir. Bu bağlamda, hukuk devletinde yasa koyucu, yalnız yasaların Anayasa'ya değil Anayasanın da EVRENSEL HUKUK İLKELERİNE uygun

olmasını sağlamakla yükümlüdür." (Any.Mah., T. 19.9.2000, E.1999/39, K.2000/23, Resmi Gazete: 12.10.2000, 24198, s.63)

Kısaca "...adaletli bir düzenin gerçekleşmediği bir ortamda hukuk devletinden söz edilemez" (Any. Mah. Kararı, T. 12.11.1991, E.1991/7, K.1991/43;AMKD, S.27, C.2, s.652)

"Anayasa'nın 2. maddesi ile benimsenen "hukuk devleti" ilkesi bu konuda konulacak kuralların herkesçe kabul edilen hukuk ve adalet ölçüleri içinde olmasını gerektirir" (T. 21/6/1991, E.1990/20, K:1991/17, AMKD., S.28, C.1, s.101)

Dava konusu bölümlerin, Anayasa Mahkemesi kararları ile açıklanan hukuk devleti ilkesine aykırılık oluşturduğu gayet açıktır.

B) DAVA KONUSU "BÖLÜM" ANAYASA'NIN 10. MADDESİNE AYKIRIDIR:

Malumları olduğu üzere Anayasa'nın, "Kanun önünde eşitlik" başlığını taşıyan 10. maddesi aynen şöyledir:

"MADDE 10.- Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

10. madde, hiçbir duraksamaya meydan vermeyecek kadar açıktır. Maddenin gerekçesi ise daha da açıktır.

Şöyle ki:

"Madde, demokrasinin üç vazgeçilmez ilkesinden birini teşkil etmektedir. İnsanın insan olması dolayısıyla doğuştan bir değeri ve haysiyeti vardır. Bu onun tabii bir hakkıdır. Bu hak dolayısıyla herhangi bir niteliğe veya ölçüye dayanılarak insanlar arasında ayırım yapılamaz. İnsanlar arasında kanunların uygulanması açısından da hiçbir fark gözetilemez. İnsanlar arasındaki eşitliğin temellerinden birini de böylece kanunlar önünde eşitlik ilkesi sağlar.

Komisyonumuz bu hakka saygı göstermenin Devlet organları ve idari makamlar içinde bir görev olduğunu belirtmektedir. Devletin organları ve idari makamları, bütün işlemlerinde insanlar arasında ayırım yapmadan Devlet faaliyetlerini yürütmek zorundadırlar."

Gerek Anayasa'nın 10. maddesinden gerekse bu maddenin gerekçesinden açıkça anlaşılacağı üzere; hem Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan sınavı kazanan hem de uzmanlarca yapılan "özel yetenek sınavında" başarılı olan adayların "Polis Akademisi"ne girişlerinin "Kanun" ile engellenmeleri "eşitlik" ilkesine aykırıdır.

Çünkü:

1) "Anayasanın 10. maddesinde herkesin, hiçbir ayırım yapılmadan kanun önünde eşit olduğu kabul edilmiştir. Madde metninden de açıkça anlaşılacağı üzere, yasaların

uygulanmasında dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle bir ayırım yapılamayacak, yasalar herkese eşitlikle uygulanacaktır." (Any. Mah. Kararı, T.28.4.1983, E.1981/13, K.1983/8, AMKD, S.20, s.52)

2) "Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan eşitlik kavramıyla kanun önünde eşitlik yani hukuki eşitlik kastedilmiştir. Bu ilkeyle bir tek kişiye veya kimi topluluklara, aynı durumda bulunan yurttaşlardan daha çok veya daha geniş hak ve yetkiler tanımak yoluyla kanun karşısında eşitlik ilkesinin çiğnenmesi yasaklanmaktadır." (Any. Mah. Kararı, T.21.10.1986, E.1986/16, K.1986/25, AMKD, S.22, s.191)

3) "Anayasadaki eşitlik ilkesinin amacının, aynı durumda bulunan kişilerin yasalarca aynı işleme bağlı tutulmasını sağlamak ve yurttaşlara yasa karşısında dil, ırk, cinsiyet, siyasal düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ve benzeri sebeplerle ayrımlı davranılmasını önlemek olduğu Anayasa Mahkemesinin çeşitli kararlarında vurgulanmıştır." (Any. Mah. Kararı, T.21.10.1986, E.1986/16, K.1986/25, AMKD, S.22, s.191)

Şu hale göre 4652 sayılı Kanun'un hem 10/2. maddesinde hem de 15/1. maddesinde yer alan;

"genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından"

ifadelerinin Anayasa'nın 10. maddesine aykırı olduğu gayet açıktır.

Zira:

4) "Eşitlik ilkesi, ortada haklı bir neden bulunmadıkça hiçbir kişiye, aileye, zümreye ya da sınıfa ayrıcalık tanınmasına mutlak engeldir. Kamu hizmetinde eşit davranış eşit yararlanma temel niteliklerdir. Haklı bir nedene dayanmayan bu düzenleme Anayasanın 10. maddesine aykırıdır." (Any. Mah. Kararı, T. 22.5.1987, E.1987/3, K.1987/13, AMKD, S.23, s.269)

Kısaca, Anayasa'nın 10. maddesine açıkça aykırı olan;

"genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından"

ifadelerinin iptali gerekir.

C) DAVA KONUSU "BÖLÜM" ANAYASA'NIN 70. MADDESİNE AYKIRIDIR:

Anayasa'nın 70. maddesine göre;

"Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez." 70. maddenin gerekçesi aynen şöyledir:

"Kamu hizmetlerine girme vatandaşların en tabii hakkıdır. 1961-1980 arası, siyasi partilerin, uygulamada pek titizlik göstermedikleri bir maddedir. Prensip olarak, kamu hizmetlerine girme hakkı 1961 Anayasasında olduğu gibi aynen muhafaza edilmiştir. Ancak

kamu hizmetine alınacak memur ve kamu görevlileri ile ilgili düzenlemede bu hakkın kötüye kullanılmasını önleyecek hükümler getirilmiştir." 70. maddenin hem metninden hem de gerekçesinden açıkça anlaşılacağı gibi 4652 sayılı Kanun'un;

"genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından" bölümü Anayasa'ya aykırıdır.

D) DAVA KONUSU "BÖLÜM" ANAYASA'NIN 128/2. MADDESİNE AYKIRIDIR:

Bir aday, örneğin bir Fen lisesi, bir Süper lise, bir Anadolu lisesi veya bir İmam-Hatip lisesi mezunu olan bir öğrenci;

- Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan Öğrenci Seçme Sınavından ne kadar yüksek puan alırsa alsın,

- Ne kadar üstün yetenekli olursa olsun,

Polis Meslek Yüksek Okullarına ve Güvenlik Bilimleri Fakültesi'ne giremeyecektir. Çok başarılı, çok liyakatli olmasının hiçbir önemi yoktur.

Önemli olan bir "genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunu" olup olmamaktır.

Böyle bir düzenlemenin, Anayasa'nın 128/2. maddesine, liyakat ilkesine aykırı olduğu ortadadır.

Malumları olduğu üzere, Anayasa'nın 128. maddesi ile, gerekçesinde de vurgulandığı gibi "Getirilen önemli bir ilke de kamu hizmeti görevlilerinin alınmalarında yetenek ve liyakat ilkelerine uyulması zorunludur."

III. YÜRÜRLÜĞÜ DURDURMA SEBEPLERİ

Malumları olduğu üzere Kamu hukukunda yürütmeyi durdurma kararının verilebilmesi için iki şartın birlikte bulunması gerekmektedir.

Bu iki şarttan biri düzenlemenin açıkça hukuka aykırı olması, diğeri ise dava konusu düzenlemenin uygulanması halinde ortaya telafisi imkansız veya telafisi güç bir zararın doğacak bulunmasıdır.

25.04.2001 tarih ve 4652 sayılı Kanun, yürürlüğün durdurulması için gerekli olan her iki şartı da taşımaktadır. Çünkü;

1) 4652 sayılı Kanun'un 10/2 ve 15/1. maddelerinin;

"genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından" bölümü Anayasa'ya açıkça aykırıdır.

2) Anayasa'ya açıkça aykırı olan -dava konusu- "bölümün"

"genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından" ifadesinin uygulanması halinde hem Emniyet mensupları için liyakat bakımından, hem de Türkiye için, "adalet", "laiklik" ve "Hukuk Devleti" ilkeleri bakımından telafisi imkansız bir takım zararların doğacağı çok açık ve kesindir.

3) Dava konusu "bölüm" hakkında yürürlüğün durdurulması kararı verildiği zaman, hukuk sistemimizde herhangi bir boşluk meydana gelmeyecek; sadece Anayasa'ya açıkça aykırı olan bir uygulama durdurulmuş olacaktır.

Şöyle ki;

4652 sayılı Kanun'un 10/2. ve 15/1. maddelerinin dava konusu olan;

"genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından" bölümü hakkında yürürlüğün durdurulması kararı verildiği zaman dahi,

- Genel (ve dengi) lise mezunlarından,
- Nitelikleri, (Kanun'un 31. maddesine göre çıkarılacak) Yönetmelikle belirlenen
- Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan Öğrenci Seçme Sınavını kazanan ve
- Yapılacak özel yetenek sınavında başarılı olan adaylar arasından

Bakanlıkça ihtiyaç duyulduğu kadar öğrenci, gerek Polis Meslek Yüksek Okullarına gerekse Güvenlik Bilimleri Fakültesi'ne girebilecektir.

4) Dava konusu "bölüm" hakkında "yürürlüğü durdurma kararı verilmeyip bilahare iptal kararı verilirse bu iptal kararı büyük ölçüde etkisiz kalacaktır.

SONUÇ

Yukarıda arz ve izah edildiği üzere, 25.04.2001 tarih ve 4652 sayılı "Polis Yükseköğretim Kanunu'nun 10/2. ve 15/1. maddelerinin, Anayasa'nın 2., 10., 70. ve 128/2. maddelerine açıkça aykırı olup uygulanması halinde Türkiye için telafisi imkansız zararlar doğuracağı kesin bulunan;

"genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından"

bölümü hakkında acilen yürürlüğü durdurma ve iptal kararı verilmesini saygılarımla arz ederim.""